

8 maart-posters

Centrum voor Gender en Diversiteit, Universiteit Maastricht (UM)
Nederland

Doel

Bestuurders en beleidsmakers op universiteiten en gelieerde instellingen attenderen op de geringe doorstroom van vrouwen aan de universiteit.

Voor wie

Bestuurders en beleidsmakers.

Wanneer

2003-heden

Instrument

Cijfers en indicatoren (bijvoorbeeld de Glazen Plafond Index)

Aanpak

Dat het slecht gesteld is met de doorstroom van vrouwen naar hogere posities binnen de Nederlandse universiteiten is bij iedereen in principe wel bekend. Maar weinigen zijn zich er daadwerkelijk van bewust hoe scheef de verhoudingen liggen. Om het bewustzijn hieromtrent te vergroten bij bestuurders en beleidsmakers aan de universiteiten, is het netwerk van beleidsmedewerkers emancipatie van de Nederlandse universiteiten (LOEKWO) in 2003 begonnen om in de vorm van posters een beeldend verslag te geven van de genderverhoudingen aan de Nederlandse universiteiten. Vanaf 2004 heeft het Centrum voor Gender en Diversiteit van de UM deze traditie voortgezet.

In 2003 werd de poster 'Hoeveel vrouwen in besturen? Man, daar schrik je van!' uitgebracht. Dat jaar waren van de 275 bestuurlijke posities op Nederlandse universiteiten er maar dertien bezet door vrouwen (4,5 procent). Door middel van een poster met een heldere tabel werd de wanverhouding in één oogopslag zichtbaar gemaakt. In 2004, 2005 en 2006 werden vervolgens bijgewerkte versies uitgebracht (2004 één vrouw meer; 2005 één vrouw meer; 2006 één vrouw minder).

In 2004 werd ook de poster 'Hoe dik is het Glazen Plafond?' uitgebracht. Deze maakt zichtbaar wat het belang is van heldere cijfers en indicatoren voor goed beleid. Door bestaande gegevens op aansprekende wijze te combineren en te presenteren, ontstaat nieuwe managementinformatie. Voor deze poster werd de Glazen Plafond Index (GPI) ingezet. Deze index meet de verhouding tussen het aantal vrouwen in lagere en hogere WP-functies. Een GPI van één betekent een gelijk aandeel van vrouwen in hogere WP-functies (UHD's en hoogleraren) en lagere WP-functies (promovendi en UD's). Hoe hoger de GPI, hoe 'dikker' het plafond, oftewel hoe minder vrouwen er doorstromen. Anno 2004 was de gemiddelde GPI 3,1. De VSNU heeft deze indicator in 2005 gebruikt voor het factsheet dat zij uitbracht over de personele ontwikkelingen aan de universiteiten.

In 2005 werd een poster in de omloop gebracht die de resultaten van de (Non-)Representatie-index toonde. Deze index maakt de (wan)verhouding tussen de percentages vrouwelijke studenten en vrouwelijke hoogleraren op de verschillende universiteiten zichtbaar.

In 2006 tot slot werd de poster 'Halen we Lissabon?' uitgebracht. Aanleiding voor die poster was het streven van de EU dat in 2010 25 % van de hoogleraar vrouw moet zijn, neergelegd in het Lissabon-akkoord. Het ministerie van OCW stelde het streefpercentage onlangs naar beneden bij, op 15%. De poster maakt zichtbaar hoeveel vrouwelijke hoogleraren er nog bij moeten om in 2010 op de OCW-norm terecht te komen, én hoeveel er nodig zijn om de Lissabon-norm te halen.

Resultaat

De publicatie van de posters op 8 maart levert ieder jaar weer veel publiciteit op. De posters maken duidelijk dat de toename van vrouwelijke studenten (er studeren tegenwoordig meer vrouwen dan mannen) niet automatisch tot een toename van vrouwen in het personeelsbestand leidt. Er is actief beleid nodig om de samenstelling van het wetenschappelijk personeel beter in balans te brengen en het – toekomstig – vrouwelijk talent ten volle te benutten. Door het jaarlijks uitbrengen van de posters ontstaat tevens een vorm van monitoring. Tot slot zijn de posters een eerste stap op weg naar *benchmarking*, dat wil zeggen een onderlinge vergelijking tussen de verschillende universiteiten in Nederland. Het is nergens goed gesteld met de doorstroom van vrouwen, maar op sommigen universiteiten gaat het beter dan op andere, zo maakt deze *benchmark* duidelijk.

Bruikbaarheid elders

Het regelmatig verzamelen en publiceren van statistische informatie die uitgesplitst is naar sekse, kan in principe overal gedaan worden. Hierdoor wordt het mogelijk ontwikkelingen in de doorstroom van vrouwen te monitoren. Het gebruik van relevante en goede indicatoren is belangrijk om bestaande bottlenecks in de doorstroming op te sporen.

Door statistische informatie, cijfers en indicatoren over de positie van vrouwen op universiteiten op een aansprekende manier in de publiciteit te brengen, kan dergelijke ‘saaië’ informatie een grotere impact hebben. Het posterproject is een goed voorbeeld van een manier waarop dit aangepakt kan worden.

Meer informatie

Statistische informatie over het thema en te gebruiken indicatoren:

- www.vsnv.nl
- http://ec.europa.eu/research/science-society/women/wssi/index_en.html
- http://ec.europa.eu/research/science-society/pdf/she_figures_2006_en.pdf

Contact

Centrum voor Gender en Diversiteit, UM

Bouillonstraat 6

6211 LH Maastricht

Telefoon: 043-3882664 / 2669

<http://www.genderdiversiteit.nl/>